

Posicionament del COAMB sobre la proposició de Llei de Creació de l'Agència de Patrimoni Natural

Barcelona, 25-06-2019

Bon dia,

Benvolguts diputats i diputades en nom del COAMB agraeixo i agraïm poder assistir al parlament per a la compareixença de la Llei de creació de l'agència de patrimoni natural i biodiversitat. Estem molt contents que des d'aquesta casa hagueu decidit reempendre la tramitació d'aquesta llei, que va quedar a mig tramitar la passada legislatura, ja que és una de les iniciatives més importants que s'ha presentat al Parlament de Catalunya en molts anys per protegir el patrimoni natural i la biodiversitat del nostre país.

Un instrument necessari com en el seu moment van esdevenir l'Agència Catalana de l'Aigua i l'Agència de Residus de Catalunya. En aquest sentit, el COAMB es posiciona fermament a favor d'un organisme que assumeixi totes les competències en matèria de conservació de la natura a casa nostra i que la Generalitat de Catalunya sigui novament una terra d'innovació també en la planificació i la gestió del seu patrimoni natural.

Tal i com s'esmenta a la proposició de llei, Catalunya té 741 hàbitats diferents, i de fet té 12 vegades més hàbitats d'interès comunitari per unitat de superfície que el conjunt d'Espanya, el mateix per altres països, però en diferent percentatge. I, el 32% territori català es troba protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural, el qual inclou, els espais de la Xarxa Natura 2000 i els Espais Naturals de Protecció Especial.

El càlcul per a Catalunya del Living Planet índex (LPI), un indicador sobre l'estat de la biodiversitat mundial adoptat pel Conveni sobre la Diversitat Biològica i els objectius d'Aichi, basat en el seguiment de les tendències poblacionals d'espècies de vertebrats terrestres, d'aigua dolça i marins, evidencia una greu tendència regressiva, amb una disminució del 22%

de les poblacions de 258 espècies de vertebrats i invertebrats. Segons un informe de Planeta Vivo (2018), hi ha una disminució d'un 60% de vertebrats des de 1970.

Les pèrdues de biodiversitat més significatives s'estan produint en els hàbitats agraris, d'aigua dolça i litorals, com a conseqüència directa de l'activitat humana. La pèrdua de biodiversitat i la degradació del patrimoni natural posen en risc la provisió de serveis ecosistèmics que són bàsics per la salut i el benestar de la societat.

Dit això, des del COAMB es voldrien afegir algunes aportacions a la proposició de llei presentada al Parlament:

- Catalunya té 73 Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE) (1 parc nacional, 14 parcs naturals, 64 reserves, 7 parcs naturals d'interès nacional), en total una superfície de 284.774 hectàrees terrestres y 6.020 hectàrees marines. En canvi té nombrosos Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), en total una superfície de 1.105.965,39ha. Els ENPE representen un 26% de la superfície dels PEIN → La llei posa molt d'èmfasi amb els ENPE, i ha d'englobar més la totalitat del sistema d'espais naturals de Catalunya, PEIN i Xarxa Natura 2000.
- El territori català és enormement ric pel que fa a biodiversitat, compta amb més de 400 espècies d'animals vertebrats, més de 10.000 espècies d'animals invertebrats i més de 4.000 plantes vasculares. Tanmateix, l'informe IPBES (Plataforma Intergubernamental Científico-Normativa sobre Diversitat Biològica i Serveis Ecosistèmics) fent referència a Europa, diu que:
  - El 42% d'animals terrestres i espècies de plantes han disminuït en tamany de població de l'última dècada.→ El text es centra molt en els espais naturals protegits, peça indispensable per salvaguardar la biodiversitat, però també hauria d'abordar les espècies, els hàbitats, la connectivitat i la visió ecosistèmica del nostre medi natural amb l'abordatge des d'una òptica de conservació no només de espècies, sinó dels processos ecològics que les sustenten i en definitiva fan possible la vida dels efectes derivats dels factors de canvi antròpics, que de vegades poden generar pressions i amenaces sobre ells.
- Sabent que a Catalunya hi ha una superfície forestal de 2 milions d'hectàrees, prop d'un 61 % del total (d'aquest un 35,5% és massa boscosa degut principalment a

l'abandó de les activitats primàries), la resta són conreus (35 %) o zones urbanes i xarxa viària principal (3,5 %). El 77% de la superfície forestal catalana és de caràcter privat, mentre que el 18% té titularitat municipal i el 5% pertany a l'Administració.

→L'Agència hauria d'incorporar a l'article 2 les funcions i competències necessàries per dur a terme una gestió integrada del patrimoni natural i hauria d'esdevenir actor clau en l'elaboració de les polítiques sectorials, com per exemple son les relatives a la planificació i la gestió forestal, ja que els ecosistemes forestals són una part intrínseca i indissoluble de la biodiversitat catalana.

- Segons l'informe IPBES (Plataforma Intergubernamental Científico-Normativa sobre Diversitat Biològica i Serveis Ecosistèmics) fent referència a Europa, diu que:

- El 66% de l'avaluació dels hàbitats marins de la UE mostren un estat de conservació desfavorable (9% favorable).
- El 73% hàbitats d'aigua dolça de la UE d'interès indiquen un estat de conservació desfavorable.
- El 51% d'aiguamolls a Europa presenten una disminució des de 1970.
- El 71% de peixos han disminuït des de la dècada passada.
- El 60% d'amfibis han disminuït des de la dècada passada.

→El text ha d'ampliar i millorar en referència a la biodiversitat vinculada als ecosistemes aquàtics, tant marítims com fluvials, i s'hauria d'explicitar la necessitat de coordinació de l'Agència Catalana de la Natura, amb l'Agència Catalana de l'Aigua en el cas de la biodiversitat d'ambients d'aigües continentals.

- El text fa referència a la biodiversitat en ambient forestals, però no menciona la biodiversitat que també hi ha als ambients agrícoles sabent que també hi juguen un paper molt important, per la qual l'Agència també hauria de tenir un paper de coordinació i diàleg amb els propietaris agrícoles tal com esmenta en l'Article 2 que tindrà amb els propietaris forestals. O sigui, que l'agència pot aportar idees i participar en les directrius del model agrícola català.

- Que l'agència pot aportar idees i participar en els plans de gestió de caça ja que fer-ho conjuntament amb les entitats de caçadors es pot millorar la biodiversitat i el patrimoni natural (article 2, 3g).

- De fet, pel Col·legi la futura Agència, donada la seva naturalesa de protecció d'un bé comú, s'hauria de complementar i treballar coordinadament amb les altres agències i

organismes que gestionen el patrimoni natural i disposar d'un rang jeràrquic superior amb elles quan entrin en conflicte de funcions i competències diverses (article 2, punt 4).

- El paper de les entitats i agents locals és cabdal en l'assoliment dels objectius de la conservació i ha de participar activament en els òrgans de presa de decisions de l'Agència. Així mateix, l'Agència també ha de facilitar la governança i la co-responsabilitat de la ciutadania en les qüestions referents a la natura.
- Els articles 5 i 6 de la llei haurien de recollir la concreció dels mecanismes de finançament de l'agència més enllà d'especificar les fonts, per no crear incerteses futures i garantir la seva viabilitat, i entenem que la via més adequada és la Llei de Pressupostos, per exemple tenint un cànon fix.
- L'Agència hauria de tenir capacitat d'aplicar mesures preventives en aplicació del principi de precaució quan hi hagi risc d'afectació a espècies i ecosistemes d'interès, a través d'avaluacions i estudis d'impacte independents.
- Que l'agència estigui desplegable territorialment, per exemple per vegueries (Àrea Metropolitana, Comarques Gironines, Comarques Centrals, Ponent, Alt Pirineu – Aran, Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre). D'aquesta manera es pot millorar la gestió, i cada delegació es podrà especialitzar segons la matèria pròpia del lloc.
- L'Agència, al nostre entendre, s'hauria de denominar "Agència Catalana de la Natura", un concepte molt més global i entenedor per la població que el de "Agència del Patrimoni Natural i la Biodiversitat."
- Finalment, considerem que a l'article 4 del Consell de Direcció, s'hi hauria de contemplar una persona representant als professionals que es dediquen a la conservació de la natura a Catalunya de forma mancomunada pels Col·legis i Associacions de professionals en la matèria ambiental, i la creació d'un Consell Social de la Natura que pugui exercir un control sobre les línies de treball i el correcte funcionament de l'Agència.

Esperem que aquestes aportacions, d'àmbits de competències diferents dins l'administració pública, es considerin de la millor manera possible perquè la futura i esperada llei per la creació de "l'Agència del Patrimoni Natural i la Biodiversitat" esdevingui una eina transversal per salvaguardar el nostre patrimoni natural.